

και της 'Αλήθειας το φως, κι' όχι να τους αποστραβώνη για να περνάη για σοφός με τις μπουρμπουλίες του, όπως κάνουν οι Μιστριώτηδες.

— Ουδείς δικαιούται, είπε, να όρίση την γλώσσαν του 'Εθνους, ουδέ να προβαίνη εις άλόγους έκφρασεις κατά των έργων των 'Ελληνικών γραμμάτων, των αγαπώντων την πατρίδα αυτών, όπως πάντες οι 'Ελληνες, θα είναι δε άνάξιον του Πανεπιστημίου νακολουθήσωσι οι φοιτηταί συμβουλάς δυστυχώς τεινούσας προς δυσφήμισιν του 'Ελλ. Κράτους.

"Ετσι μιλάνε οι 'Επιστήμονες, κ. Μιστριώτη! Δέν δημοκοπούν και δέν μπαγαποντεύουν και δέν—θα στο πούμε πια κι' αυτό για να ήσυχάσουμε!—μεταβάλλουν την μεγάλη αίθουσα του Πανεπιστημίου σ' έκλογικό κέντρο για να μετακομίσουν μια όρ' αρχήτερα τον κ. Δηλιγιάννη στην 'Αρχή, πότε με το ζήτημα της γλώσσας και πότε με του Εύαγγελίου το ζήτημα.

Τι καθόσαστε και δέν ζητάτε και του κ. Πολίτη την άπόλυσι, αφού με τα σεμνά του λόγια άπόδειξε κολοκυθένια την πολύκροτη άγόρευσί σας;

ΑΚΟΥΣΤΗΚΕ

κι' αυτό την περασμένη Κυριακή τάπόγευμα άπ' έξω από το Πανεπιστήμιο.

— Που ήσουνα, αδερφέ, και δέχασα δλο τάπόγευμα;

— Είχ' άνεβή άπάνου στο Πανεπιστήμιο.

— Να κάνης τί;

— Μωρέ, πέρασα θαυμάσια! 'Ετελοούντο στην μεγάλη αίθουσα του Πανεπιστημίου τα φ α ι δ ρ υ ν τ ή ρ ι α γιατί μιλούσε ο Μιστριώτης για την γλώσσα!

ΟΜΟΛΟΓΟΥΜΕ

πως την πιο σοφή γνώμη για το γλωσσικό ζήτημα και για τη μετάφρασι των αρχαίων δραμάτων, την είπε ο κ. Δ. Γρ. Καμπούρογλου, γαρνιρισμένη με καλαμπουράκια και με μυθιστορικές παραπομπές.

Να τη σχολιάσουμε την γνώμη του, δέν είναι καμμιά άνάγκη. 'Ο κ. Δ. Γρ. Κ. άνήκει στη προνομιοϋχο εκείνη τάξι των ανθρώπων που είν' έλευθεροι να λένε δ,τι θέλουν, χωρίς να δίνουν κανενός λογαριασμό. Παίρνουμε μονάχα ένα κομματάκι από την πολύκροτη συνέντευξι των «Καιρών» και σ'ε το προσφέρουμε για να... ζήσετε τα δόντια σας:

ΑΓΚΑΘΙΑ ΚΑΙ ΤΡΙΒΟΔΟΙ 3

JUDAS ERRANT

ΜΠΕΚΑΝ ΚΛΕΦΤΑΙΣ Σ' ΤΟ ΜΑΝΤΡΙ...

Ήανε τ' αποδοσίδια που έφερνε με καμάρι σ' την κινούρια θέσι του για τον επάχου και τον ταμιά! π'εν κι' κλάμα π'εν! Ηώς να π'η τώρα σ' την Κούμη μ' άδειανά τα χέρια; ο έπαχος δέν θα τον πάρη για γαιδοϋρι ξεστρωτο: "Α! δέν γίνεται αυτό το πράσιμα, πρέπει με κάθε τρόπο να γλυτώση τ' αποδοσίδια του... Δέν ήταν τάχα δυνατό να κλέψη... τους κλέφταις; Μπ'ε! και γιατί όχι; αυτό θα ήτανε μεγάλη ζυπνάδα του! "Οσο για τους γάλους, τους κα' θρημεμένους γάλους που δλου τους ματιάζανε, έπρεπε να το πάρη άπόρρασι: δέν ήταν πράγματα να κρυφθούν, δέν μπορούσε βέβαια να τους καταπιη κι' ο λάκκαυρος να τους ξαναβγάλη, όπως τον 'Ιωνά το σκυλόψαρο—τι δ'όλο θείο ήτανε κεινο! Μπορούσε

«— Τα αρχαία ελληνικά έργα, κ. Καμπούρογλου, πρέπει να μεταφράζονται;

— Να μεταφράσωμε την γλώσσαν μας!; 'Εκατέθηκε ποτέ εις τον νοϋν των 'Αγγλων να μεταφράσουν τον Σαίξπηρ;

— 'Αλλά...

— 'Αλλά δέν έχει εδώ άλλα. 'Ο πηγαίνων νακούση μετά θρησκευτικής εύλαβείας αρχαίαν τραγωδίαν, πρέπει να έχη μέσα του τα απαραίτητα εκπαιδευτικά διανοητικά και ψυχικά εφόδια. Να γνωρίζη δηλαδή ικανά περι αρχαίου δράματος κτλ. να έχη μελετήσει το πρωτότυπον με τ' απαραίτητα βοηθήματα, να γνωρίζη καλά τον αρχαίον βίον, τον αρχαίον πολιτισμόν, την αρχαίαν κοινωνίαν, και κατόπιν να πάρη το καπέλλο του και να π'η εις το θέατρον.....»

Πάρτε και σεις το καπέλλο σας, φορέστε το, για να μπορείτε να το βγάλετε έπειτα, να χαιρετίσετε τον κ. Δημητράκη και να του π'ητε:

— Σπολλάτη σας! Μ'ας εφώτισες!

ΟΣΣΙΑΝ

ΚΟΛΜΑ

Είναι νύχτα και μονάχη στην άνεμοδαρμένη ράχη άφημένη βρίσκουμαι. 'Ο αέρας ήχολογεί στο βουνό. Το ποτάμι κατακυλάει άπ' το βράχο. Καμμιά καλύβα άπ' τη βροχή δε με φυλάει, σ'έν άνεμοδαρμένο βράχο άφημένη.

"Εβγα από πίσω άπ' τα σύννεφα σου φεγγάρι και σεις αστέρια της νύχτας βγήτε! "Ας με πάει, κανένα φως, το τόπο που μονάχος ο αγαπημένος μου αναπαύεται άπ' το κνήγι! με το τόξο κοντά του άτέντωτο, και με τα σκυλιά λαχανιασμένα γύρω του. 'Αλλά δώ μονάχη στο βράχο του φυσιασμένου ποταμιού πρέπει να κάθουμαι. Το ποτάμι κι' ο αέρας ρυάζονται. Μά δέν ακώ τη φωνή του αγαπημένου μου! Γιατί άργει ο Σάλλγας μου: να ξεχάσε το τάξιμό του ο άρχοντας του βουνού: Να ο βράχος, να το δέντρο, να και το ποτάμι που βουίζει!

Σύ μουτάξες νάσαι 'δω τη νύχτα. "Αχ! που πήγε ο Σάλλγας μου; Με σε ήθελα να φύγω άπ' τον πατέρα μου, με σε άπ' τον περήφανο αδερφό μου.

'Η γενιά μας εστάθηκε πολύ καιρό έχρηή, με μεϊς Σάλλγας μου δέν είμαστε έχθροι.

Πάψε λιγάκι, αέρα! και συ ποτάμι για λίγο στάσου βουβό! για ν' άκουστή η φωνή μου μακριά: για να την άκούση ο διαβάτης μου! Σάλλγας! έγώ η Κόλμα σου φωνάζω. 'Εδώ 'ναι το δέντρο κι' ο βράχος αγαπημένοι μου Σάλλγας! 'Εδώ 'μαι κι' έγώ. Γιατί άργεις νάρθης. Να! το ήσυχο φεγγάρι προβάλλει. Το ρέμα στη λαγκαδιά λαμποκοπάει. Οι βράχοι στο γκρεμό άπάνω ασπρίζουνε. Μά δέν τον βλέπω άπάνω στο ψήλωμα. Τα σκυλιά του δέν έρχονται να μου μηνύσουν πως έρχεται. 'Εδώ πρέπει μονάχη να κάθουμαι!

'Αλλά ποιου κοιτόνται κοντά μου στο δάσος; Είμαι ο αγαπημένος μου κι' ο αδερφος μου: Μιλήστε μου αγαπημένοι μου! Στη Κόλμα δέν άπαντάνε. Μιλήστε μου είμαι μοναχή! 'Η ψυχή μου από φόβους βασανίζεται! "Αχ! είναι νεκροί! Τα σπαθιά των είναι κόκκινα άπ' τη μάχη. "Ωχ αδερφέ μου, "Αχ! και τους δύο σ'ε αγαπούσα! Τι να πώ για επαινώ σας. Σ' ήσουνα ωραίος σε μυριάδες μέσα στο λόφο άπάνω! κι' αυτός ήτανε στη μάχη φοβερός Μιλήστε μου, άκούστε την φωνή μου, άκούστε με, αγαπημένοι μου. 'Αλλ' αυτοί είναι βουβόι, για πάντα βουβόι; ψυχρά, ψυχρά σ'ε τη γη είναι τα στήθια των! "Ωχ! άπ' το βράχο του λόφου, άπ' τη κορυφή των άνεμοδαρμένων γκρεμών, μιλήστε, σεις φαντάσματα των πεθαμένων! Μιλήστε δέν θα σκιαχτώ! Που πήγατε ναναπαυθήτε: Σε ποια σπηλιά του βουνού θα σ'ε βρω; Καμμιά σιγαλή φωνή δέν ακώ στον άνεμο, καμμιά μισοπινυμένη άπόκριση στην άνεμοζαλή!

Κάθουμαι στη λύπη μου περιμένο με δάκρυα την αύγή! Και σεις φίλοι των νεκρών, σκάψετε τάφο: αλλά μη τον σκεπάσετε πρώτοϋ 'ρθή η Κόλμα. 'Η ζωή μου φεύγει σαν όνειρο, γιατί να μείνω πίσω: 'Εδώ μαζί με τους αγαπημένους μου θέλω ν' αναπαυθώ στο ποτάμι του βράχου που ήχολογεί.

"Όταν η νύχτα θ' άπλώνεται στο λόφο, όταν οι χιρριοι άέρηδες σηκώνονται, το φάντασμα μου θα βρίσκεται στον άνεμο μέσα, και θα κλαίη το θάνατο των αγαπημένων μου. 'Ο κνηγός θα μ' άκούη από τη φυλάχτρα του. Θα σκιαζεται και θ' αγαπάη τη φωνή μου! γιατί η φωνή μου θ' είναι γλυκειά για τους φίλους, κι' έγώ πολυ αγαπούσα τους φίλους μου.

I. A.

όμως να καταπιη κι' άγγιχταις να ξαναβγάλη της λειρας του, τί χαρά του! Μπορούσε να κρύψη τα μυρωδάτα του τρίγωνα, που 'πίτηδες τα παράγγειλε σ' τη Χαλκιίδα, το μαύρο χαβιάρι του, τ' αύγοτάραχο, 'τως 'τως και τ' αύγά, που τ'έχει ένα ένα διαλεμμένα—Καρδιά δάσκαλε! λίγη θελήσει χρειάζεται και τα πιο δύσκολα κατορθώνονται. Δέν έχεις καιρό να χάνης: άρχισαν οι κλέφταις από πέρα να ψάχνουν ένα ένα και σε λίγο θ'άρθη κι' η σειρά σου—Μ' αυτή τη σκέψι ποντικοδυναμύνει ο δάσκαλος και σιμόνοντας ένα κλέφτη:

— Τούριε άρχηγέ—του λέει σιγανά—λύσε μου σε παρακαλώ πολυ τα χέρια, γιατί έχω άνάγκη, και πάλι μου τα δένεις.

'Ο κλέφτης κοίταξε καλά καλά την ήμερη μούρη του δασκάλου και τον έλυσε ξέγνοιαστα, μη βάνοντας κακό σ' το νοϋ του. Σ'άνελύθηκε ο δάσκαλος τ'άβηξε το γαιδοϋρι του σύριζα σ' ένα πουρνάρι και χωμένος από πίσω του... έκλεψε τους κλέφταις! "Ελυσε πρώτα με βιά το κομποδέμα του και κατάπιε, σ'έν χάπια, της τρεις λίρες που έφερε: πέντ' έξη σφάντζικες και κ'ένα δηό τάλλαρα του "Όθωνα τ'άβησε πια σ' την τύχη, ρίχνοντάς τα σ' τον κόρφο του. "Υστερα βρήκε σ' το ταγάρι του τ' αύγοτάραχο και το μαύρο χαβιάρι, διπλωμένα με τάξι σε χαρτιά, και τ'άρ-

ριξε με τρόπο... σ' τη βράκα του. "Ετσι, μόλις έκανε να σκαλέψη, κ'ατι μέσ' σ' την βράκα πήγαυνε κι' έρχότανε, σαν το βαρούδι της καμπάνας. 'Ηθε ύστερα η σειρά της χάρτινης σακκούλας με τα τρίγωνα: όπως όπως την έχωσε κι' αυτή σ' τον κόρφο του, μεσ' άπ' το φαρδύ του πουκάμισο, του ξεχείλισε και τουρλώθηκε σε τόση, με μεγάλη καμπούρα! 'Η δυσκολία ήτανε τ' αύγά. 'Εδώ για μια στιγμή κόντεψε να χάση τ' αύγά με τα καλάθια, με δέν άργησε νάρθ' η θεία φώτισι: βρήκαν μια χαρά και τ' αύγά τον τόπο τους: άλλα έκρυψε σ' της τσέπαις της πατατούκας του, άλλα μεσ τον κόρφο του, κάτ' άπ' ταις μασχάλαις, και τα πιο πολλά... σ' την τουρλωμένη φεσάρα του. Την έβαλε άνάποδα, την μισογέμωσε μ' αύγά, και, σ'ύβοντας πολυ το κεφαλι, σαν νάθελε να προσκυνήση το δεσπότη, την ξαναφόρεσε σιγά σιγά, αναγκασμένος άπ' αυτήν την ώρα να στέκεται σαν το λυκο μονόπαντα, γιατί σε κάθε δυνατο κούνημα το καμπαναριό αυτό του κεφαλιού του κινούνεβε να πέση! Ευχαριστημένος τότε ο δάσκαλος ξανακρέμασε το ταγάρι και περιέμενε θορυρετά τους κλέφταις να τον ρωτήσουνε. Τ' είχε δ'ε να φοβηθή; όλα ήσαν κρυμμένα!...

—Τ' έχς, όρε γέρου, σ' το δισάκι σου; άι λύ-σ' το να το ιδούμε—πρόσταξε το πρωτοπαλλικάρι